

OBSAH

1. ÚVOD	6
1.1 Stručný pohled do historie optiky	6
1.2 Kmitání	8
1.2.1 Volné bezeztrátové kmitání	8
1.2.2 Volné kmitání se ztrátami	9
1.2.3 Vynucené kmitání se ztrátami	9
1.2.4 Periodické neharmonické kmity a nelineární systémy	12
1.2.5 Další příklady kmitavých systémů	13
1.3 Vlnění	14
1.3.1 Vlny bez disperze	14
1.3.2 Vlny s disperzí	21
1.3.3 Vlny s prostorovým útlumem	23
1.3.4 Nelineární vlnové systémy a solitony	24
1.3.5 Některé příklady vln	26
2. ŠÍŘENÍ OPTICKÉ VLNY VE VAKUU	29
2.1 Optická vlna v neomezeném prostoru	29
2.1.1 Vlnová rovnice elektromagnetického pole ve vakuu	29
2.1.2 Rovinná harmonická vlna, její polarizační vlastnosti a další charakteristiky	30
2.1.3 Energetické vlastnosti TEM vlny a intenzita světla	34
2.2 Některé typy vln ve volném prostoru	36
2.2.1 Paraxiální vlny	37
2.2.2 Sférická vlna a její paraxiální aproximace	37
2.2.3 Gaussovský svazek	38
2.2.4 Gauss-hermiteovské a gauss-laguerrovské svazky	41
2.2.5 Besselovské svazky	42
2.2.6 Vlna vyzařujícího elektrického dipólu	43
3. ŠÍŘENÍ OPTICKÉ VLNY IZOTROPNÍM PROSTŘEDÍM	46
3.1 Optická vlna v neomezeném prostředí	46
3.1.1 Vlnová rovnice elektromagnetického pole v obecném prostředí	46
3.1.2 Harmonická vlna v homogenním prostředí a její charakteristiky	47
3.1.3 Energetické vlastnosti disperzní vlny	50
3.2 Disperze a absorpce homogenního prostředí	51
3.2.1 Disperze prostředí s nedisperzními materiálovými parametry	51
3.2.2 Disperze dielektrik	53
3.2.3 Disperze plazmatu	58
3.3 Optický rozptyl a jeho vztah k disperzi	60
3.3.1 Charakterizace obecného rozptylu v optice	60
3.3.2 Rayleighův rozptyl světla	62
3.4 Optická vlna v nehomogenním prostředí a geometrická optika	64
3.4.1 Průchod světla spojitě nehomogenním prostředím	64
3.4.2 Pomalu spojitě nehomogenní prostředí	64
3.4.3 Aproximace vlnové optiky optikou paprskovou	65

3.5 Průchod vlny rozhraním dvou homogenních prostředí	67
3.5.1 Hraniční podmínka dvou homogenních prostředí	67
3.5.2 Reflexe a refrakce vlny - fázová podmínka - Snellovy zákony	68
3.5.3 Reflexe a refrakce vlny - amplitudová podmínka - Fresnelovy vzorce	70
3.5.4 Princip reciprocity u reflexe a refrakce - Stokesovy vztahy	72
3.5.5 Speciální případy reflexe a refrakce	73
3.5.6 Příklady reflexe a refrakce na rozhraní dvou různých prostředí.....	75
4. POLARIZACE A ŠÍŘENÍ OPTICKÉ VLNY ANIZOTROPNÍM PROSTŘEDÍM	79
4.1 Matematický popis polarizace a polarizačních prvků	79
4.1.1 Stokesův vektor a Muellerův počet	80
4.1.2 Jonesův počet	81
4.2 Optická vlna v anizotropním prostředí	84
4.2.1 Rovinná vlna v homogenním anizotropním prostředí	84
4.2.2 Šíření fáze - normálový elipsoid, indexová a normálová plocha	86
4.2.3 Šíření energie - paprskový elipsoid a paprsková plocha.....	88
4.2.4 Dvojlohm a dvojdraz v anizotropních látkách.....	89
4.3 Využití anizotropie a optika krystalů	90
4.3.1 Jednoosé a dvojosé krystaly	90
4.3.2 Využití anizotropie krystalů	92
4.3.3 Indukovaná anizotropie a její využití	94
4.4 Dichroismus a jeho aplikace	95
4.5 Optická aktivita a její využití	96
4.5.1 Charakter pole a působení prostředí	96
4.5.2 Vynucená optická aktivita - Faradayův jev.....	98
4.6 Kapalně krystaly a jejich využití.....	99
5. POLYCHROMATICKÁ VLNA A JEJÍ STATISTICKÉ VLASTNOSTI.....	101
5.1 Interferenční zákon kvazimono chromatických vln	101
5.1.1 Analytický signál a interferenční zákon	101
5.1.2 Matice intenzity	103
5.2 Koherence druhého řádu	103
5.2.1 Stupeň koherence	103
5.2.2 Koherenční parametry	106
5.2.3 Časová koherence.....	106
5.2.4 Prostorová koherence.....	109
5.3 Statistické projevy polarizace kvazimono chromatické vlny.....	111
5.3.1 Koherenční matice a její vlastnosti	111
5.3.2 Částečně polarizované světlo jako superpozice nepolarizované a polarizované vlny	114
5.3.3 Vztah částečně polarizované vlny ke Stokesovu vektoru a Jonesově matici	116
5.3.4 Vztah částečně polarizovaných vln světla k jejich interferenci	117
6. INTERFERENCE SVĚTLA.....	119
6.1 Interference dvouvlňová.....	119
6.1.1 Dvě pravidelné koherentní vlny a jejich interferenční struktura	119
6.1.2 Dvouvlňová interference na jednoduché vrstvě	121
6.1.3 Použití dvouvlňové interference - interferometrie a interferometry	123

6.2 Interference vícevlňová	128
6.2.1 Transmittance jednoduché vrstvy - Fabry-Perotův interferometr	128
6.2.2 Reflektance obecné dielektrické vrstvy	131
6.3 Tenké vícenásobné vrstvy a jejich aplikace	133
6.3.1 Přibližné řešení soustavy tenkých vrstev	134
6.3.2 Rouardova metoda řešení reflexe dielektrických vrstev	135
6.3.3 Maticový popis systému tenkých vrstev	136
6.3.4 Periodické systémy vrstev v maticovém popisu	141
6.3.5 Aplikace tenkých vrstev	143
7. DIFRAKCE SVĚTLA	147
7.1 Integrované metody řešení difrakční úlohy	147
7.1.1 Huygens-Fresnelův difrakční integrál	148
7.1.2 Fresnel-Kirchhoffův difrakční integrál	149
7.1.3 Přístup Sommerfelda a dalších	152
7.1.4 Přístup fourierovské optiky	154
7.1.5 Některé aspekty rigorózních teorií	157
7.2 Paraxiální přiblížení difrakčního integrálu	158
7.2.1 Fresnelova difrakce - blízká zóna	159
7.2.2 Fraunhoferova difrakce - vzdálená zóna	160
7.2.3 Grafická interpretace difrakce v blízké i vzdálené zóně	162
7.3 Difrakční mřížky	167
7.3.1 Charakteristika obecných jednodimenzionálních difrakčních mřížek	167
7.3.2 Přístupy ke studiu mřížek	169
7.3.3 Skalární difrakční teorie jednodimenzionálních tenkých mřížek	169
7.3.4 Difrakce na jednodimenzionální objemové mřížce	175
7.3.5 Difrakce na dynamické mřížce	183
7.3.6 Vícedimenzionální a obecné difrakční mřížky	184
8. OPTICKÁ HOLOGRAFIE A DIFRAKTIVNÍ OPTIKA	187
8.1 Princip záznamu a rekonstrukce vlnoplochy	188
8.1.1 Interferenční pole a realizace okrajové podmínky pro dvě vlny na rozhraní	188
8.1.2 Základní charakteristiky hologramů a holografického zobrazení	189
8.1.3 Požadavky na rekonstrukci a změny vlastností rekonstruovaného obrazu	191
8.1.4 Duhové hologramy	193
8.1.5 Dynamické hologramy	194
8.1.6 Syntetické hologramy a difraktivní struktury	195
8.2 Realizace difraktivních struktur	196
8.2.1 Celkový přehled technologických možností vytvoření difraktivních struktur	196
8.2.2 Záznamové prostředí pro difraktivní struktury	198
8.2.3 Duplikace difraktivních struktur lisováním	201
8.3 Aplikace hologramů a difraktivních prvků	201
8.3.1 Obrazová holografie	201
8.3.2 Prvky pro ochranu dokumentů	202
8.3.3 Holografická interferometrie	202
8.3.4 Difraktivní optika	203
8.3.5 Optické zpracování informací	205
9. DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA	207